

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عدالت ترمیمی در سیاست جنایی قرآن کریم و غرب

www.ketab.ir

مؤلف:

قادر حسینی دیزگاه

کارشناس ارشد حقوق جزاء و جرم‌شناسی

سرشناسه	زارعی، وحید، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور	قراردادهای داوری دولت با شرکت‌های خارجی/ تالیف وحید زارعی، صحبت‌اله گراوند.
مشخصات نشر	تهران: برتراندیشان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۳۹ ص.
شابک	978-622-732906-3
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص ۱۳۳ - ۱۳۹.
موضوع	داوری بین‌المللی تجاری -- ایران
موضوع	International commercial arbitration -- Iran
موضوع	تعهدات بین‌المللی -- ایران
موضوع	International obligations -- Iran
موضوع	داوری بین‌المللی تجاری
موضوع	International commercial arbitration
شناسه افزوده	گراوند، صحبت‌اله، ۱۳۵۶-
رده بندی کنگره	KMHDA۳۹
رده بندی دیویی	۳۴۷.۵۵۰۹
شماره کتابشناسی ملی	۶۸۸۳۱۵۹

عدالت ترمیمی در سیاست مجازاتی قرآن کریم و غرب

مؤلف: قادر حسینی دیزگاه

ناشر: برتراندیشان

شابک: ۹-۰۴-۷۳۲۹-۶۲۲-۹۷۸

ویراستاری: مژگان جوی پور

صفحه‌آرایی: مهسا قربانی لیسار

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

تهران-میدان انقلاب-کارگر جنوبی-شهدای ژاندارمری-نبش منیری جاوید پلاک ۱۱۷

تلفن: ۶۶۴۱۹۵۱۹-۰۹۳۶۲۰۵۹۶۰

مقدمه	۱۱
فصل اول: مفهوم عدالت و انواع آن	
۱-۱- تعریف عدل	۱۷
۱-۲- انواع عدل	۱۷
۱-۳- نظر فرقه‌های مختلف کلامی	۱۸
۱-۴- انواع صفات خدا	۱۹
۱-۵- عدالت و اعتدال	۲۰
۱-۵-۱- عدالت	۲۰
۱-۵-۲- اعتدال	۲۲
۱-۵-۳- تفاوت عدالت و برابری	۲۲
۱-۶- تاریخچه عدالت	۲۲
۱-۷- انواع عدالت	۲۳
۱-۷-۱- عدالت فردی	۲۳
۱-۷-۲- عدالت اجتماعی	۲۳
۱-۷-۲-۱- عدالت ذاتی و اکتسابی	۲۴
۱-۷-۲-۲- عدالت نسبی و مطلق	۲۴
عدالت و آزادی	۲۵
۱-۷-۲-۳- عدالت اداری	۲۵
۱-۷-۲-۴- عدالت اقتصادی	۲۵
۱-۷-۲-۵- عدالت سیاسی	۲۶
۱-۷-۲-۶- عدالت سازمانی	۲۶
۱-۷-۲-۷- عدالت حقوقی و عدالت قضایی	۲۶
عدالت حقوقی	۲۶
۱-۷-۲-۸- عدالت کیفری (سزادهنده، بازپرورانه)	۲۷
۱-۷-۲-۹- عدالت کیفری ترمیمی	۳۰

۳۳	 معیارهای انسانی عدالت ترمیمی
۳۵	 ترمیم آسیب حاصله از جرم

فصل دوم: تاریخچه و ریشه‌ها و جلوه‌های عدالت ترمیمی در جهان

۳۹	 ۱-۲- تاریخچه
۴۰	 ۲-۲- ریشه‌ها (استرالیا، نیوزلند، آمریکای شمالی)
۴۱	 ۱-۲-۲- آمریکای شمالی
۴۲	 ۲-۲-۲- نیوزلند
۴۲	 ۳-۲-۲- در قانون حمورابی
۴۳	 ۴-۲-۲- ریشه‌های مذهبی
۴۴	 ۳-۲- مدل‌های عدالت ترمیمی
۴۴	 ۱-۳-۲- مدل پیشینه خواه
۴۷	 ۲-۳-۲- مدل ناب خواه
۴۷	 ۳-۳-۲- مدل ترکیبی
۴۸	 ۴-۲- عدالت کیفری ترمیمی و جامعه شناسی
۴۸	 ۱-۴-۲- جامعه شناسی حقوقی
۵۰	 ۲-۴-۲- جامعه شناسی جنایی
۵۱	 ۵-۲- جلوه‌های عدالت ترمیمی
۵۱	 ۱-۵-۲- شوراهای حل اختلاف
۵۲	 ۲-۵-۲- جامعه محلی و گردهمایی
۵۲	 ۱-۲-۵-۲- اهداف برگزاری گردهایی
۵۲	 ۳-۵-۲- جایگزین‌های مجازات زندان
۵۳	 ۱-۳-۵-۲- میانجی‌گری
۵۴	 اهداف روش میانجی‌گری:
۵۴	 ۲-۳-۵-۲- داوری
۵۵	 ۳-۳-۵-۲- نهاد تعلیق مراقبتی
۵۶	 ۴-۳-۵-۲- نظام نیمه آزادی
۵۶	 ۵-۳-۵-۲- گذشت

۵۷	۲-۵-۳-۶- حبس زدایی
۵۷	۲-۵-۳-۷- قضا زدایی
۵۷	۲-۵-۳-۸- آزادی مشروط
۵۸	۲-۵-۳-۹- خدمات عام المنفعه
۵۸	۲-۵-۳-۱۰- آموزش
۵۹	۲-۵-۳-۱۱- مواجهه
۵۹	۲-۵-۳-۱۲- بازپروری
۶۰	۲-۵-۳-۱۳- مؤسسات بیمه
۶۰	۲-۵-۳-۱۴- نشست‌های گروهی و حلقه‌ها
۶۱	۲-۵-۳-۱۵- نشست‌های خانوادگی
۶۱	۲-۵-۳-۱۶- اصلاح
۶۱	۲-۵-۳-۱۷- آشتی دادن

فصل سوم: عدالت ترمیمی در سیاست جنایی غرب

۶۶	۳-۱- کانادا
۶۸	۳-۲- آمریکا
۶۹	۳-۳- اروپا
۷۰	۳-۴- انگلستان
۷۱	۳-۵- بلژیک
۷۴	۳-۶- سازمان‌های بین المللی
۷۷	۳-۶-۱- سازمان ملل متحد
۷۷	۳-۶-۲- شورای اقتصادی و اجتماعی
۸۴	۳-۷- ادیان
۸۵	میانجی‌گری در مسیحیت:
۸۶	فارقلیط در اسلام:

فصل چهارم: عدالت ترمیمی در سیاست جنایی قرآن کریم و فقه اسلامی

۸۹	۴-۱- مفهوم سیاست جنایی
----	------------------------

۹۲	۴-۲-سیاست جنایی قرآن کریم
۹۳	۴-۲-۱-زندان از دیدگاه قرآن کریم
۹۳	۴-۲-۲-آیات عذاب
۹۴	۴-۳-عدالت ترمیمی در آیات قرآن کریم
۹۵	۴-۳-۱-عدالت ترمیمی الهی در آیات قرآن کریم
۹۵	۴-۳-۱-۱-توبه به درگاه خداوند
۹۶	۴-۳-۱-۲-مراحل توبه از گناهان از دیدگاه امام علی (ع)
۹۶	۴-۳-۱-۳-شفاعت از جانب شفعاء
۹۶	تعریف شفاعت
۹۶	شفاعت و اذن خدا
۹۹	۴-۳-۱-۴-اصلاح ذات البین در قرآن کریم
۱۰۰	۴-۳-۱-۵-گذشت
۱۰۰	۴-۳-۱-۶-قصاص
۱۰۲	۴-۳-۱-۷-عفو و بخشش خداوند
۱۰۲	۴-۳-۱-۸-تخفیف مجازات از جانب خداوند
۱۰۲	۴-۳-۲-عدالت ترمیمی بشری در آیات قرآن کریم
۱۰۳	۴-۳-۱-اصلاح
۱۰۴	۴-۳-۲-۲-داوری
۱۰۴	۴-۳-۲-۳-ماهیت جبرانی دیه و جبران خسارت بزه دیده
۱۰۶	۴-۳-۲-۴-عفو و بخشش
۱۰۶	۴-۴-جلوهای عدالت ترمیمی در فقه اسلامی
۱۰۶	الف-تعزیرات
۱۰۷	۴-۴-۱-نهادهای فقهی
۱۰۷	۴-۴-۱-۱-عدالت ترمیمی در نهاد قاضی تحکیم
۱۰۸	۴-۴-۱-۲-عدالت ترمیمی در مجازات‌های حدی
۱۰۸	۴-۴-۱-۳-اصل دفع حدود به وسیله شبه‌ها
۱۰۹	۴-۴-۱-۴-عدالت ترمیمی در مجازات قصاص
۱۱۰	۴-۴-۱-۵-عدالت ترمیمی در دیات

مقدمه

یکی از گرایش‌های دانش حقوق، «حقوق جزا» یا «حقوق کیفری» است که با تعریف رفتار یا ترک رفتاری که موجب اخلال در نظم عمومی است و جرم نامیده می‌شود و با تعیین واکنش‌های قانونی و مجازات‌ها برای هر یک از این رفتارها، سعی می‌نماید که از وقوع جرائم جلوگیری کند و در صورت تحقق جرم، میزان مسؤولیت مرتکب و نحوه تعقیب و انطباق این واکنش‌ها را با توجه به شخصیت واقعی هر یک از مرتکبین مشخص نموده و نهایتاً اصلاح و تربیت آنان را فراهم سازد.

«مبانی حقوق جزا»، آن دسته از واقعیت‌های انسان شناختی، هستی شناختی، ارزش شناختی است که شکل دهنده قواعد، اصول و احکام حقوق جزایی می‌باشد؛ و منظور از «مبانی اختصاصی حقوق جزا در قرآن کریم» آن مبانی است که اختصاص به حقوق جزا داشته و یا لااقل کاربردش در حقوق جزا بیشتر است و البته ممکن است در سایر شاخه‌های دیگر حقوق نیز کاربرد داشته باشد. عدالت ترمیمی از موضوعات نسبتاً جدید حقوق جزا می‌باشد و سیر تحول آن در دهه‌های اخیر در بیشتر کشورهای سازمان‌های جهانی مانند سازمان ملل صورت گرفته است.

«عدالت کیفری مبتنی بر «سزادهی» برای مدتی طولانی، به عنوان تنها سازوکار برخورد با پدیده مجرمانه محسوب می‌شد. تا اینکه به تدریج «عدالت کیفری مبتنی بر اصلاح و بازپروری بزهکاران» نیز ظهور کرده و آثاری از خود بر جای گذاشت.

سیر تحول حقوق جزا از قرون وسطی تا حدود سه دهه پیش معطوف به مجازات‌گرایی و اولویت بخشی فزاینده کارکردهای ایلامی، تهریبی، تزدیلی و ناتوان ساز بوده است؛ به این تصور غلط که شدت مجازات از حیث نوع و میزان هم پیش گیرنده است و هم عادلانه و مجموعاً حقوق کیفری را موفق و کارانگاز خواهد داشت.

با این حال، به مرور زمان مشخص شد که هر یک از دو الگوی بالا ایرادات و معایب خود را دارند، به نحوی که نتوانسته‌اند به اهداف خود دست پیدا کنند. بدین منظور و در جهت رهایی از نارسایی‌های این دو، رویکرد نوینی ظهور کرد که مشهور به «عدالت ترمیمی» می‌باشد.